

ἔχον κριμασμέν' 'ς τὸν λιμό μ' σὰ γκόλφ', γιὰ νὰ μὴ μὶ πιάψ' τοῦ κακοῦ μάτ' κὶ τὰ κακὰ πνέματα Περίστ. || "Ἀσμ.

"Ὅσο 'ναι ὁ Γρίβας ζωντανός, τ' ἄρματα δὲν τὰ ρίχνει, τὶ τὰ 'χω ἀγκόλφι καὶ σταυρὸ κι αὐτὰ μόν' προσκυνάω "Ηπ.

Γκόλφι νὰ τὰ 'χω 'ς τὸ πλευρὸ καὶ νὰ τὰ βγάλω πέρα, ποὺ μ' ἔκραξαν μ' ἀπαντοχὴ φίλο, ἀδελφό, πατέρα

Δ. Σολωμ. ἐνθ' ἄν. Συνών. φ υ λ α χ τ ὶ ρ ι, φ υ λ α χ τ ῆ ρ ι ο, φ υ λ α χ τ ὶ, χ α ῖ μ α λ ῖ. 2) Σφαιροειδὴς πόρπη, χρυσῇ ἢ ἀργυρῇ ἐπὶ ἐρυθροῦ ἀχειριδίου χιτῶνος Σύμ.

Β) Μεταφ. 1) Πρᾶγμα πολύτιμον, τιμαλφές, ὑπεραγαπητὸν Θῆρ. Κάμπ. Πελοπν. (Βραχν. Δημητσίαν.) Προπ. ('Ἀρτάκ.) Σάμ. Στερελλ. (Γραν.)—Α. Βαλαωρ., "Εργα 3, 242 Ν. Πολίτ., Παροιμ. 3, 675—Λεξ. Δημητρ.: Τὴν ἔχει γκόλφι καὶ σταυρὸ (δηλ. τὴν γυναῖκα ἐπὶ ἀνδρὸς τιμῶντος καὶ ὑπεραγαπῶντος τὴν γυναῖκα του· συνών. ἡ λογία «ὀμνύει εἰς τὸ ὄνομά της») κοιν. 'Η Νίκινα ἔνα τό 'χει κὶ τό 'χει γκόλφ' Γραν. || "Ἀσμ.

Χίλιες φορὲς 'γώ, Κίτσο μου, τό 'χω νὰ σὲ κρεμάσουν παρὰ νὰ χάσης τ' ἄρματα, τὰ ὁμορφα τσαπαζία, ποὺ τὰ 'χε γκόλφι καὶ σταυρὸ ὁ ἄντρας μου ὁ λεβέντης Βραχν.

Νάνι τοῦ ρήγα τὸ παιδί, τοῦ βασιλιᾶ τ' ἀγγόνι, ποὺ τό 'χει ἡ μαννούλα του ἐγκόλφι καὶ τ' ἀμώνει (ἀμώνει = ὀρκίζεται) 'Ἀρτάκ.

Μαλαματένε μου σταυρέ, γκόρφι μου 'ιαμαντένον, ὥς πότε θὰ σὲ καρτερῶ καὶ θὰ σ' ἀπολημένω; (ἀπολημένω = περιμένω) Κάμπ.

Εἶχ' ἀγαπήσει μιὰ φορὰ
'ς τὸ πρῶτο τὸ ταξίδι μου
μιὰ καλογιαννοπούλα,
γκόλφι τοῦ λόγγου ἀτίμητο
καὶ σὰν ἐμὲ φτωχοῦλα

Α. Βαλαωρ., ἐνθ' ἄν. Συνών. κ α μ ἄ ρ ι. 'Η σημ. καὶ Βυζαντ. πολλὰ, ὡς π.χ. Θανατ. Ρόδ., στ. 130 (ἐκδ. Wagner, σ. 36) «ἀμμέ τ' ἐγκόρφικ τὰ χρυσᾶ, ποὺ κρέμονται 'ς τὰ στήθη».

'Η λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. Γκόλφη Κέρκ. (Καρουσ.) καὶ ὡς ὄν. ὑπὸ τὸν τύπ. Γκόλφης Στερελλ. (Δεσφ.) καὶ θηλ. Γκόλφω Λευκ. (Φτερν.) κ.ά.

γκολφοβόλι τό, ἐνιαχ. κορφοβόλι Νάξ. ('Απύρανθ.)

'Εκ τοῦ οὐς. γ κ ὁ λ φ ι, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ τύπ. κ ὁ ρ φ ι, καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -β ὁ λ ι.

Μεγάλη ποσότης ἐ γ κ ο λ π ῖ ω ν 1. Συνών. γ κ ο λ φ ο θ ἑ μ ι.

γκολφοθέμι τό, ἐνιαχ. κορφοθέμι Νάξ. ('Απύρανθ.)

'Εκ τοῦ οὐς. γ κ ὁ λ φ ι, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ τύπ. κ ὁ ρ φ ι, καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -θ ἑ μ ι.

Γ κ ο λ φ ο β ὁ λ ι, τὸ ὅπ. βλ.

γκολφούκλα ἡ, ἐνιαχ. κορφούκλα Νάξ. ('Απύρανθ.)

'Εκ τοῦ οὐς. γ κ ὁ λ φ ι παρὰ τὸ ὅπ. καὶ κ ὁ ρ φ ι, καὶ τῆς μεγεθ. καταλ. -ο ὕ κ λ α.

Μεγάλον γ κ ὁ λ φ ι ἐνθ' ἄν.: Εἶδα κορφούκλα 'ν' εὐτή, μωρὴ παιδί μου; Βγάδ' τηρε, γιὰτ' εἶναι σιχαμός! Νάξ. ('Απύρανθ.) Συνών. γ κ ι ο λ φ ἄ ρ α.

γκόμενα ἡ, κοιν. γόμενα Χίος (Φυτ. κ.ά.) γκόμενα γόμενος ὁ, σύννηθ.

'Εκ τοῦ 'Ισπαν. g ó m i n a = σῆμα κατατεθὲν καλλυντικῆς ἀλοιφῆς τῶν τριχῶν τῆς κεφαλῆς τῶν γυναικῶν, προερχομένης ἐξ 'Αργεντινῆς (1935).

1) 'Η φίλη, ἡ ἐρωμένη, ἰδίως ἐπὶ κακῆς σημασίας, ἡ παλλακή, καὶ ὁ φίλος, ὁ ἐρωμένος κοιν.: Τὴν ἔχει - τὴν ἔπιασε γκόμενα, τὸν ἔχει - τὸν ἔπιασε γκόμενο. 'Ωραία γκόμενα βρήκες κοιν. 'Α δώκης το 'ς τὴ γόμενά σου ποὺ ἀγαπᾷ σε (νὰ τὸ δώσης στὴ φίλη σου ποὺ σὲ ἀγαπᾷ) Χίος (Φυτ.) Συνών. ἀ γ ἄ π η 3, ἐ ρ γ ο λ ἄ β ο ς 2, φ ι λ α ι ν ἄ δ α, φ ῖ λ ο ς. 2) Νεῖνις (ἡ σημασία πρόσφατος καὶ μάλιστα τῆς ἀστικῆς argot) συννηθ.: "Ε, ρέ, μιὰ γκόμενα! (θαυμαστικῶς: τί ὠραία κοπέλα) 'Αθῆν.

γκομενάκι τό, σύννηθ.

'Εκ τοῦ οὐς. γ κ ὁ μ ε ν α καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ. -ά κ ι.

'Η ἐρωμένη, θωπευτικῶς σύννηθ. Συνών. φ ι λ α ι ν ἄ δ ο ὕ λ α, φ ι λ ε ν ἄ δ ῖ τ σ α. β) 'Ωραία καὶ μικρὰ νεῖνις ἐνιαχ.

γκομενάκις ὁ, σύννηθ.

'Εκ τοῦ οὐς. γ κ ὁ μ ε ν α καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ά κ ι α ς, ὀρμηθείσης ἐκ λέξεων δυσφημιστικῶν, ὡς γ υ ἄ λ ἄ κ ι α ς, γ υ ν α ι κ ἄ κ ι α ς, π ο υ τ α ν ἄ κ ι α ς, χ α π ἄ κ ι α ς κ.τ.τ.

'Ερωτόπληκτος, ἐρωτύλος σύννηθ. Συνών. ἐ ρ ω τ ἄ κ ι α ς, κ ο ρ τ ἄ κ ι α ς.

γκομενάρα ἡ, σύννηθ.

'Εκ τοῦ οὐς. γ κ ὁ μ ε ν α καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ά ρ α, διὰ τὴν ὅπ. βλ. -ά ρ ο ς.

'Η εὐσωμος καὶ εὐειδὴς ἐρωμένη σύννηθ.

γκομενίζω σύννηθ.

'Εκ τοῦ οὐς. γ κ ὁ μ ε ν α καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ί ζ ω.

'Ερωτοτροπῶ σύννηθ.: "Ὁλη τὴν ἡμέρα γκομενίζει καὶ δὲν ξεστραβώνει νὰ κάμη καμμιὰ δουλειά. Γυρίζει ὅλη μέρα καὶ γκομενίζει.

γκομενίλικι τό, σύννηθ.

'Εκ τοῦ οὐς. γ κ ὁ μ ε ν α καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -λ ῖ κ ι.

'Η ἐρωτοτροπία σύννηθ.: 'Ο νοῦς του εἶναι συνέχεια 'ς τὸ γκομενίλικι. Πολὺ 'ς τὸ γκομενίλικι τό 'χεις ρίξει τώρα τελευταία.

γκομενοδουλεῖα ἡ σύννηθ.

'Εκ τῶν οὐς. γ κ ὁ μ ε ν α καὶ δ ο υ λ ε ῖ ἄ.

Γ κ ο μ ε ν ι λ ῖ κ ι, τὸ ὅπ. βλ., σύννηθ.: Κάποια γκομενοδουλεῖα ἔχεις καὶ δὲ διαβάξεις τὰ μαθήματά σου. Οἱ γκομενοδουλεῖες τὸν ἔκαμαν κ' ἔχασε τὴ δουλειά του σύννηθ. Συνών. ἐ ρ ω τ ο δ ο υ λ ε ῖ ἄ.

γκόν ἄκλ. σύννηθ.

'Εκ τῆς ἀγγλ. φρ. g o o n, (= προχώρει) λεγομένης ὑπὸ τῶν μεθυσκομένων "Αγγλων πρὸς ἀναχώρησιν ἐκ τοῦ καπηλείου.

'Επὶ ὑπερβολικῆς μέθης καὶ κατ' ἐπέκτασιν ἐπὶ ὑπερβολικῆς φαγοποσίας ἐνιαχ.: Εἶναι γκόν 'ς τὸ μεθύσι ἐνιαχ. Στρώθηκε 'πὸ τ' ἀπόγιομα 'ς τὴν ταβέρνα κ' ἤπιε, ἤπιε καὶ

γίνηκε γκόν 'ς τὸ μεθύσι Πελοπν. (Τριφυλ.) Θὰ τὰ πάρουμι οὔλα τὰ γιουρτάσια μὶ τ'ν ἀράδα καὶ θὰ γένουμι γκόν 'ς τὰ γλυκὰ (= θὰ φάγωμεν κατὰ κόρον) Στερελλ. (Ἀχυρ.) Συνών. λειώμα, πηλά, πίττα, σκνίπα, στάκα, στουππί, τάπα, φέσι.

γκορίζω Ἡπ. γκουρίζω Ἡπ. (Ζαγόρ. κ.ά.)

Ἐκ τῆς ρίζης τοῦ Παλαιοσλαβ. *goréti* = καίω, ψήνω. Βλ. G. Meyer, Neugr. Stud. 2, 22.

Θερμαίνω ἰσχυρῶς, ψήνω μέχρι καψαλισμοῦ ἔνθ' ἄν.: Ἐγκόρισες τὸ ψωμί Ἡπ. Ἐβαλα κοντὰ 'ς τὴ φωτιά τὰ κολοπάνια τοῦ παιδιοῦ καὶ πρόσεχε νὰ μὴ γκοριστοῦν αὐτό. Γκουρίστ'κι τοῦ παννὶ Ἡπ. (Ζαγόρ.) Ἠγκουρίστ'καν οἱ πλάτις μ' αὐτό. Πβ. καίω, καψαλίζω, κορώνω. β) Καίω μὲ τὸ σίδερον τὸ πρὸς σιδέρωμα ὕφασμα Ἡπ.

γκορίτσα ἡ, Πελοπν. (Ἀργολ.)—Λεξ. Βλαστ. 281 γκουρίτσα Ἀθῆν. (παλαιότ.) γκουρίτσα Ἀθῆν. (παλαιότ.) γορίτσα Ἀνδρ. (Γαύρ.) γορίτσα Ἀνδρ. (Γαύρ.) γορίτσα Ἡπ. ἀγκορίτσα Εὔβ. (Πλατανιστ.) ἀγορίτσα Μέγαρ. ἀγουρίτσα Κόθν. γκόρ'τσα ἄγν. τόπ. ἀγκόρ'τσα Εὔβ. (Αἰδηψ.) ἀγκοριτσα Εὔβ. (Αὐλωνάρι.) ἀγκόρ'τσα Εὔβ. (Ἀγία Ἄνν. Πλατανιστ. κ.ά.) κόρ'τσα Σύμ.

Ἐκ τοῦ Ἀλβαν. *goritsë* = ἡ ἀγρία ἀπιδέα. Πβ. G. Meyer, Neugr. Stud. 2, 65. Εἰς τὸ λῆμμα ἀγοριόγκορτσέ ἀναγράφεται ἐσφαλμένως ὡς δεύτερον συνθετικὸν ὁ τύπ. γκορτσέ.

1) Τὸ φυτόν Ἀπιδέα ἡ ἀμυγδαλόμορφος (*Pyrus amygdaliformis*) τῆς οἰκογ. τῶν Μηλεῖδων (*Pomaceae*) Ἀθῆν. (παλαιότ.) Ἀνδρ. (Γαύρ.) Εὔβ. (Αἰδηψ. Αὐλωνάρι. κ.ά.) Ἡπ. Μέγαρ. Πελοπν. (Ἀργολ. κ.ά.): Πάρ' τοῦ μ'λάρ' καὶ δέσ' του κάτ' ἀπ' τ'ν ἀγκόρ'τσα Αἰδηψ. Τὴν ἀγορίτσα τόμον τὴ μερώσωμε, κάμει ἀχλάδες (τόμον = ὅταν) Μέγαρ. Συνών. βλ. εἰς λ. ἀχλάδα (I) 1. Πβ. ἀγκαθῆς 13, γκοριτσακάς, γκοριτσαπιδιά, γκοριτσαχλαδιά, γκοριτσί 1, γκορνιτσί 2) Ὁ καρπὸς τῆς ἀγρίας ἀπιδέας Εὔβ. (Πλατανιστ. κ.ά.) Ἡπ. (Λάκκα Σούλ.) Μέγαρ. Πελοπν. (Ἀργολ.) Σάμ.—Λεξ. Βλαστ. ἔνθ' ἄν.: Ἀνέβηκα σὲ μιὰ ἀγκοριτζί νὰ κόψω ἀγκόρτζες Πλατανιστ. Ἐφαγα πολλὰς γκορίτσες κ' ἐφούσκωσα Ἀργολ. Ἡ γι-ἀγοριαχλαδιά κάμει ἀγορίτεις Μέγαρ. Συνών. βλ. εἰς λ. ἀχλάδα (I) 3.

Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τοὺς τύπ. Γκορίτσα Ἡπ. (Μαζαρακ. Ριζοβούν.) Πελοπν. (Γορτυν.) Γορίτσα Ἡπ. (Ἰωάνν.) Θεσσ. (Μαγνησ.) Πελοπν. (Κερπιν. Λιγούρ.) Γουρίτσα Ἡπ. (Ζαγόρ. Κόνιτς.) Κορίτσα Στερελλ. (Εὐρυταν.) Ἀγκόρ'τσα Εὔβ. (Αἰδηψ.) Γκορίτσες Πελοπν. (Τριφυλ.) Κόκκινη Ἀγκόρ'τσα Ἀλόνν.

γκοριτσαπιδιά ἡ, ἐνιαχ. γκορ'τσαπιδιά Πελοπν. (Γαργαλ.)—Λεξ. Δημητρ. γκορ'τσαπιδιά Πελοπν. (Ἀρκαδ. Μεσσην. Πυλ. Τριφυλ.) γκουρ'τσαπιδιά Ἡπ. γουρ'τσαπιδιά Ἡπ. (Ἰωάνν.) ἀγκοριτσαπιδιά Πελοπν. (Γαργαλ.) ἀγκορ'τσαπιδιά Πελοπν. (Ἀρκαδ. Μεσσην. Πυλ. Τριφυλ.)

Ἐκ τοῦ οὗς. γκοριτσί 1, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ ἀγκορ'τσί 1 καὶ ἀγκορ'τσί 2, καὶ ἀπιδιά.

Γκορίτσα 1, τὸ ὅπ. βλ., ἔνθ' ἄν.

Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τοὺς τύπ. Ἀγκορ'τσαπιδιά Πελοπν. (Πυλ.) καὶ Γκορ'τσαπιδιά Πελοπν. (Τριφυλ.)

γκοριτσάπιδο τό, ἐνιαχ. γκορ'τσάπιδο Πελοπν. (Γαργαλ.) γκορ'τσάπιδο Πελοπν. (Ἀρκαδ. Μεσσην. Πυλ. Τριφυλ.) γκουρ'τσάπιδον Ἡπ. γουρ'τσάπιδον Ἡπ. (Ἰωάνν.) ἀγκοριτσάπιδο Πελοπν. (Γαργαλ.) ἀγκορ'τσάπιδο Πελοπν. (Ἀρκαδ. Λογγ. Μεσσην. Παππούλ. Πυλ. Τριφυλ. Χατζ. κ.ά.) γκουρ'τζί 1 δον Ἡπ. (Κουκούλ.)

Ἐκ τῶν οὗς. γκοριτσο καὶ ἀπιδιά.

Γκορίτσα 2, τὸ ὅπ. βλ., ἔνθ' ἄν.

γκοριτσαρμιά ἡ, ἐνιαχ. γκουρ'τσαρμιά Μακεδ. (Βλάστ.)

Ἐκ τῶν οὗς. γκοριτσο, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ γκορ'τσο, καὶ ἀρμιά (= λεπτὸν σχοινίον) καὶ τοῦτο ἐκ τοῦ ὁρμιά.

Ὀρμαθὸς μικρῶν ἀγρίων ἀχλαδιῶν ἔνθ' ἄν.

γκοριτσᾶς ὁ, ἐνιαχ. γκουρ'τσᾶς Ἡπ. (Πρέβ. Φιλίππ.)

Ἐκ τοῦ οὗς. γκοριτσο, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ γκορ'τσο, καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ᾶς.

Ὁ μεταπωλητὴς ἀγρίων ἀχλαδιῶν ἔνθ' ἄν.: Ἡρθαν οἱ γκουρ'τσᾶδες καὶ τὰ πούλησα τὰ γκορίτσα. Ἡπ. (Πρέβ.) Συνών. ἀπιδᾶς.

Ἡ λ. καὶ ὡς ἐπών. ὑπὸ τὸν τύπ. Γκορ'τσᾶς Ἀθῆν.

γκοριτσαχλαδιά ἡ, ἐνιαχ. γκορ'τσαχλαδιά Πελοπν. (Γορτυν. Περιθώρ.) γουρ'τσαχλαδιά Εὔβ. (Ἰστ.)

Ἐκ τῶν οὗς. γκοριτσί 1, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ γκορ'τσί 1, καὶ ἀχλαδιά.

Γκορίτσα 1, τὸ ὅπ. βλ., ἔνθ' ἄν.

γκοριτσάχλαδο τό, ἐνιαχ. γκορ'τσάχλαδο Πελοπν. (Γορτυν. Περιθώρ.)

Ἐκ τῶν οὗς. γκοριτσο, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ γκορ'τσο, καὶ ἀχλάδι.

Γκορίτσα 2, τὸ ὅπ. βλ., ἔνθ' ἄν.

γκοριτσήσιος ἐπίθ. ἐνιαχ. γκορ'τσήσιος Πελοπν. (Βούρβουρ.)

Ἐκ τοῦ οὗς. γκοριτσί 1, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ τύπ. γκορ'τζί 1, καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ήσιος.

Ὁ προερχόμενος ἐξ ἀγρίας ἀχλαδιᾶς ἔνθ' ἄν.: Γκορ'τσήσιο κάρβουνο Πελοπν. (Βούρβουρ.) Συνών. γκοριτσί 1 νος.

γκοριτσιά ἡ, Ἀττικ. Ἡπ. Μῆλ. Πελοπν. (Γορτυν Ἐρμιόν.) Σίφν. Δ. Δημαδ., Δασικ. βλάστ. Ἑλλάδος, 100 — Λεξ. Πρω. Δημητρ. κ.ά. γοριτσιά Κόθν. κ.ά. γκορ'τσιά Πελοπν. (Ἀργ. Βούρβουρ. Καλάβρυτ. Κερπιν. Μεσσην. Οἶν. Πυλ. Τριφυλ.) — Π. Γενναδ., Λεξ. Φυτολ., 122 — Λεξ. Αἰν. Λεγρ. Περίδ. (εἰς λ. ἀχερδός) Μπριγκ. Βλαστ. 479 Πρω. Δημητρ. γορ'τσέα Ἡπ. (Χιμάρ.) γορ'τσιά Ἡπ. (Ἰωάνν.) γκουρ'τσιά Ἡπ. (Ἑλληνικ. Πρέβ.) Θράκ. (Μαῖστρ. Σουφλ.) Μακεδ. (Βελβ. Βλάστ. Βόιον Καστορ. Κοζ. κ.ά.) γκουρ'τσέα Μακεδ. (Γήλοφ. Δεσκάτ.) γουρ'τσιά Θεσσ. Σάμ. Στερελλ. (Γραν.) γκορ'τσί 1 Πελοπν. (Πιάν.) γκουρ'τσί 2 Ἡπ. (Μελιγγ.) γκοριτσί 2 Πελοπν. (Τριφυλ.) γκορ'τσί 2 Ἡπ. (Πωγών.) Πελοπν. (Δ. Κορινθ. Μεσσην. Πυλ. Τριφυλ.) γκοριτσί 2 Ἡπ. (Δερβίτσ.) Πελοπν. (Γορτυν. Κορινθ.) γκορ'τσά Πελοπν. (Γορτυν. Κλουτσίνοχ. κ.ά.) Στερελλ. (Φθιώτ.)—Λεξ. Πρω. Δημητρ. γκουρ'τσά Μακεδ. (Βόιον Καστορ.) γκοριτζί 1 ἄγν. τόπ. γκορ'τζί 1 Πελοπν. (Γορτυν.) κ.ά. γκουρ'τζί 2 Ἡπ. (Ζαγόρ. κ.ά.) γουρ'τζί 2

